

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-023-42(4)/16/AgŁ

Warszawa, 10 czerwca 2016 r.

DECYZJA DIH-1/56/2016

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 23), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 oraz art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 148 z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Rzeszówdis Sp. z o.o. z siedzibą w Rzeszowie od decyzji Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Rzeszowie z dnia 14 marca 2016 r. (nr akt sprawy: AŻ.8361.92.2015), którą ww. przedsiębiorcę zobowiązano do uiszczenia kwoty 1 301,50 zł (słownie: jeden tysiąc trzysta jeden złotych 50/100), stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych dwóch soków niespełniających wymagań w deklaracji – utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 21-27 lipca 2015 r. przez inspektorów reprezentujących Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Rzeszowie, zwanego dalej „Podkarpackim WIIH”, w hipermarkecie E. Leclerc w Rzeszowie przy ul. Rejtana 69, należącym do przedsiębiorcy Rzeszówdis Sp. z o.o. z siedzibą w Rzeszowie, pobrano do badań laboratoryjnych próbki z dwóch partii soków, tj.:

- „Soku jabłkowo-porzeczkowego Galicja bezpośrednio tłoczonego” o objętości netto 0,33 l, oznaczonego datą minimalnej trwałości „najlepiej spożyć przed: 23.10.2015” i jako „wyprodukowano w UA”, dystrybuowanego przez GLOBAL INVEST Sp. z o.o. ul. Czerwone Maki 63, 30-392 Kraków, zwanego dalej „sokiem jabłkowo-porzeczkowym”, w ilości 2 sztuk z partii liczącej 14 sztuk o łącznej wartości 48,86 zł (3,49 zł/szt.);
- „Naturalnego soku z granatu 4U bezpośrednio tłoczonego” o objętości netto 0,2 l, oznaczonego datą minimalnej trwałości i datą produkcji „najlepiej spożyć przed:” i „Best before: 22/03/2014 22/09/2015 Production date”, wyprodukowanego w Azerbejdżanie, dystrybuowanego przez AVATEA Sp. z o.o. ul. Ciasna 6, 00-232 Warszawa, zwanego dalej „sokiem z granatów”, w ilości 3 sztuk z partii liczącej 26 sztuk o łącznej wartości 90,74 zł (3,49 zł/szt.).

Równocześnie z dwóch ww. partii soków pobrano i zabezpieczono dodatkowe próbki w ilości odpowiadającej ilości pobranej do badań laboratoryjnych (próbki kontrolne), które pozostawiono w placówce pod nadzorem do czasu ich zwolnienia.

Powyższe udokumentowano w protokole kontroli z 27 lipca 2015 r. (nr akt kontroli: AŻ.8361.92.2015) oraz protokole pobrania próbek produktów z 23 lipca 2015 r. nr 096783, będącym jednocześnie protokołem pobrania próbek kontrolnych.

Badania przeprowadzone przez Laboratorium Kontrolno-Analityczne Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Kielcach, zwane dalej „Laboratorium UOKiK w Kielcach” wykazały, że:

- sok jabłkowo-porzeczkowy był niezgodny z deklaracją producenta zamieszczoną w tabeli wartości odżywczej na opakowaniu jednostkowym, z uwagi na wyższą zawartość cukrów (tj. stwierdzono 10,6 g/100 ml, a zadeklarowano 8 g/100 ml) – co udokumentowano w sprawozdaniu z badań nr 181 z 17 sierpnia 2015 r.;
- sok z granatów był niezgodny z deklaracją producenta zamieszczoną w tabeli wartości odżywczej na opakowaniu jednostkowym, z uwagi na wyższą zawartość cukrów (tj. stwierdzono 14,0 g/100 ml, a zadeklarowano 9,5 g/100 ml), jak również z przepisami o jakości handlowej, z uwagi na obecność niedozwolonej sacharozy (tj. stwierdzono 4 g/l, podczas gdy zgodnie z Kodeksem dobrych praktyk A.I.J.N. sacharoza nie występuje naturalnie w soku z granatów, czyli jest cukrem dodanym) – co udokumentowano w sprawozdaniu z badań nr 182 z 17 sierpnia 2015 r. Należy wskazać, że dodatek cukrów do soku z granatów jest zabroniony na mocy § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 września 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie jakości handlowej soków i nektarów owocowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 494 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie jakości handlowej soków i nektarów owocowych”.

Z akt sprawy wynika, że przy ocenie wyników badań odnoszących się do zawartości składników odżywczych zadeklarowanych w tabeli wartości odżywczej na opakowaniu jednostkowym, Podkarpacki WIIH uwzględnił limity tolerancji określone w tabeli 1 rozdziału 3 przewodnika Komisji Europejskiej z grudnia 2012 r. zatytułowanego „*Wytyczne dla właściwych organów w sprawie kontroli zgodności z prawodawstwem UE w odniesieniu do: rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzenia (WE) nr 1924/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenia (WE) nr 1925/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004; oraz dyrektywy Rady 90/496/EWG z dnia 2 września 1990 r. w sprawie oznaczania wartości odżywczej środków spożywczych; oraz dyrektywy 2002/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 10 czerwca 2002 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do suplementów żywnościowych; w zakresie określenia limitów tolerancji dla składników odżywczych*”.

wymienionych na etykiecie”, zwanego dalej „przewodnikiem KE”. W obu przypadkach dla zadeklarowanej zawartości cukru przyjęto tolerancję na poziomie ± 2 g.

Pismem z 3 września 2015 r., kontrolowany został poinformowany o wynikach badań laboratoryjnych oraz o prawie do zbadania próbek kontrolnych zakwestionowanych soków. Kontrolowany nie skorzystał z przysługującego mu uprawnienia.

O wynikach kontroli kontrolowany został poinformowany także w drodze wystąpienia pokontrolnego z 8 października 2015 r.

Pismem z 8 października 2015 r., Podkarpacki WIIH zwrócił się do Laboratorium UOKiK w Kielcach z prośbą o przesłanie zestawienia kosztów przeprowadzonych badań.

W odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne, kontrolowany poinformował w piśmie z 15 października 2015 r., że zaprzestał sprzedaży zakwestionowanych soków. Nadmienił, że jego intencją nie było wprowadzenie konsumentów w błąd, gdyż nie miał wiedzy na temat niewłaściwej jakości badanych produktów.

Z tytułu przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbek produktów, zgodnie z § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2012 r. w sprawie szczegółowego trybu pobierania i badania próbek produktów przez organy Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2012 r. poz. 496), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie trybu pobierania i badania próbek produktów”, dyrektor Laboratorium UOKiK w Kielcach dokonał obliczenia wysokości należności pieniężnej na kwotę: 466,88 zł dla próbki soku jabłkowo-porczejkowego oraz 834,62 zł dla próbki soku z granatów – co udokumentowano w pismach zatytułowanych „Koszty przeprowadzonych badań laboratoryjnych” z 13 października 2015 r. odpowiednio nr 35/2015 i nr 36/2015. Łączny koszt tych badań wynosił 1 301,50 zł.

W związku ze stwierdzonymi niezgodnościami, pismem oznaczonym datą 13 stycznia 2015 r. (zamiast datą 13 stycznia 2016 r., doręczonym stronie 14 stycznia 2016 r.), Podkarpacki WIIH zawiadomił przedsiębiorcę Rzeszówdis Sp. z o.o. z siedzibą w Rzeszowie, zwanego dalej również „stroną”, o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie zobowiązania, na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 148 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o Inspekcji Handlowej”, do uiszczenia kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych, informując jednocześnie o przysługującym jej prawie do czynnego udziału w postępowaniu.

Strona skorzystała z przysługujących jej uprawnień i w dniach 19 stycznia i 4 marca 2016 r. ustanowiony przez nią pełnomocnik stawiał się w siedzibie inspektoratu w celu przeglądania akt sprawy (według notatek służbowych znajdujących się w aktach sprawy).

Decyzją z dnia 14 marca 2016 r. (doręczoną stronie 15 marca 2016 r.), Podkarpacki WIIH zobowiązał stronę do uiszczenia kwoty 1 301,50 zł, stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych.

Pismem z 29 marca 2016 r. (nadany tego samego dnia w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego), strona reprezentowana przez pełnomocnika złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o uchylenie w całości tej decyzji i umorzenie

postępowania organu pierwszej instancji, ewentualnie o jej uchylenie w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania organowi pierwszej instancji. Jej zdaniem, zaskarżona decyzja jest nieprawidłowa i została wydana z naruszeniem przepisów prawa materialnego, jak również przepisów postępowania administracyjnego, tj.:

- 1) art. 8, art. 61 § 1 i 4 Kpa, poprzez prowadzenie postępowania dowodowego w niniejszej sprawie jeszcze przed wszczęciem postępowania administracyjnego w przedmiocie nałożenia na stronę obowiązku uiszczenia kosztów badań laboratoryjnych;
- 2) art. 30 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej, poprzez bezzasadne nałożenie na stronę obowiązku uiszczenia kosztów badań laboratoryjnych w sytuacji braku ku temu podstaw.

Pismem z dnia 19 kwietnia 2016 r., Prezes UOKiK poinformował pełnomocnika strony, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w niniejszej sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, w świetle art. 10 Kpa, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także do wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z tych uprawnień.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Ustawa o Inspekcji Handlowej stanowi w art. 30 ust. 1, że jeżeli przeprowadzone badania wykazały, że produkt nie spełnia wymagań określonych w przepisach odrębnych lub w deklaracji, kontrolowany jest obowiązany do uiszczenia, na wskazany przez odpowiedni organ Inspekcji Handlowej rachunek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów albo wojewódzkiego inspektoratu, kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań, którą następnie przekazuje się na rachunek dochodów budżetu państwa, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej.

W myśl § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie trybu pobierania i badania próbek produktów, wysokość należności pieniężnej, określonej w art. 30 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej, ustala dyrektor laboratorium kontrolno-analitycznego Inspekcji Handlowej, z uwzględnieniem: rodzaju badanego produktu, rodzaju materiałów lub urządzeń użytych w toku przeprowadzania badań, uzasadnionego kosztu pracy jednej osoby w jednym dniu lub godzinie pomnożonego przez liczbę osób i dni lub godzin oraz uzasadnionego kosztu pracy laboratorium.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 678 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o jakości handlowej”, wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania, oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta. Jakość handlowa została zdefiniowana w art. 3 pkt 5 tej ustawy i oznacza ona cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczące m.in. jego właściwości organoleptycznych i fizykochemicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Zakaz dodawania cukrów do soków owocowych, z wyjątkiem soków otrzymywanych z owoców rokitnika, wynika z § 4 ust. 3 rozporządzenia w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie jakości handlowej soków i nektarów owocowych.

W niniejszej sprawie, wyniki badań laboratoryjnych próbek produktów, pobranych w placówce należącej do strony przez inspektorów reprezentujących Podkarpackiego WIIH, wykonanych przez Laboratorium UOKiK w Kielcach, dały podstawę do stwierdzenia, że:

- sok jabłkowo-porzeczkowy nie spełniał wymagań jakościowych zadeklarowanych przez producenta w jego oznakowaniu, z uwagi na wyższą zawartość cukrów;
- sok z granatu nie spełniał wymagań jakościowych zadeklarowanych przez producenta w jego oznakowaniu, z uwagi na wyższą zawartość cukrów, jak również określonych w przepisach o jakości handlowej, z uwagi na obecność niedozwolonej sacharozy.

Z tytułu przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbek produktów, organ pierwszej instancji ustalił wysokość należności pieniężnej na łączną kwotę 1 301,50 zł, składającą się z kwoty: 466,88 zł dla próbki soku jabłkowo-porzeczkowego oraz 834,62 zł dla próbki soku z granatów, według kosztorysów dyrektora Laboratorium UOKiK w Kielcach z 13 października 2015 r. odpowiednio nr 35/2015 i nr 36/2015.

Wobec powyższego, Podkarpacki WIIH zobowiązał kontrolowanego, to jest – w myśl art. 2 pkt 8 ustawy o Inspekcji Handlowej – przedsiębiorcę Rzeszówdis Sp. z o.o. z siedzibą w Rzeszowie, w drodze decyzji z dnia 14 marca 2016 r. do uiszczenia powyższej kwoty, stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych.

Odwołując się od wydanej decyzji, strona podniosła w pierwszej kolejności, że organ pierwszej instancji dopuścił się naruszenia przepisów art. 8, art. 61 § 1 i 4 Kpa, poprzez prowadzenie postępowania dowodowego w niniejszej sprawie jeszcze przed wszczęciem postępowania administracyjnego w przedmiocie nałożenia na stronę obowiązku uiszczenia kosztów badań laboratoryjnych. Strona wskazała, że organ pierwszej instancji doręczył jej zawiadomienie o wszczęciu ww. postępowania 14 stycznia 2016 r., podczas gdy kluczowe dowody dla rozstrzygnięcia sprawy w postaci zestawienia kosztów badań laboratoryjnych zbierał jeszcze przed wszczęciem tego postępowania. Strona uważa, że takie działanie organu jest sprzeczne z utrwalonym orzecznictwem sądownoadministracyjnym, zgodnie z którym organ przed wszczęciem postępowania nie może podejmować żadnych czynności, zaś czynności dokonane przed tym momentem nie wywołują żadnych skutków prawnych, gdyż przed wszczęciem postępowania nie toczy się żadne postępowanie administracyjne.

Odnosząc się do powyższego, należy zauważyć, że podstawą faktyczną do wydania zaskarżonej decyzji były ustalenia poczynione przez organ pierwszej instancji w związku z przeprowadzoną kontrolą. Jak stwierdził Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z 7 września 2012 r. sygn. akt VI SA/Wa 918/12, postępowanie kontrolne toczy się według określonych reguł wynikających z ustawy o Inspekcji Handlowej i ustawy o jakości handlowej i nie jest to postępowanie *stricte* administracyjne, co oznacza, że postępowanie

kontrolne nie jest równoznaczne z wszczęciem postępowania administracyjnego. Niemniej jednak, postępowanie kontrolne stanowi podstawę do podejmowania działań przez organy Inspekcji Handlowej. W przypadku stwierdzenia niezgodności, organ prowadzący czynności kontrolne zobowiązany jest wszcząć postępowanie administracyjne i wówczas dokumentacja z postępowania kontrolnego i związanego z nim ewentualnego postępowania pokontrolnego stanowi materiał dowodowy w sprawie administracyjnej. W niniejszej sprawie, wyniki badań laboratoryjnych próbek soków dały podstawę do wszczęcia postępowania z art. 30 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej dotyczącego zobowiązania strony do uiszczenia kosztów tych badań. Przyjmując zaś tok rozumowania strony zaprezentowany w odwołaniu, niemożliwym byłoby wykorzystanie jakichkolwiek ustaleń kontroli w postępowaniu administracyjnym. To z kolei wypaczałoby sens działań kontrolnych samych organów urzędowej kontroli żywności, które musi cechować szybkość i sprawność, a także skuteczność działania.

Ze zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego wynika, że zarówno przeprowadzone przez organ pierwszej instancji postępowanie kontrolne, jak i postępowanie pokontrolne odpowiadało wymaganiom obowiązujących przepisów prawa. Organ pierwszej instancji w szczególności przeprowadził kontrolę, której ustalenia zostały udokumentowane w protokole kontroli z 27 lipca 2015 r. i w jego załącznikach. Jak wynika z art. 20 ust. 1a ustawy o Inspekcji Handlowej, inspektor obowiązany jest zapoznać kontrolowanego lub osobę przez niego upoważnioną z treścią protokołu. Na przedmiotowym protokole widnieje podpis osoby upoważnionej do reprezentowania kontrolowanego (według upoważnienia z 23 lipca 2015 r.), potwierdzający jego odbiór, co jest równoznaczne z zapoznaniem się z jego treścią. Do protokołu tego nie zostały wniesione żadne uwagi zarówno w przewidzianym do tego terminie, jak i po jego upływie. Ponadto, Podkarpacki WIIH przy piśmie z 3 września 2015 r. przekazał stronie sprawozdania z badań pobranych w toku kontroli próbek soków (tj. sprawozdania z badań nr 181 i nr 182 z 17 sierpnia 2015 r.). Mając na uwadze powyższe okoliczności, nie ulega wątpliwości, że stronie znane były dokumenty, w oparciu o które wszczęte zostało następnie postępowanie administracyjne w przedmiocie zobowiązania jej do uiszczenia kosztów badań laboratoryjnych. Dodać należy, że wysokość należności pieniężnej z tytułu wykonanych badań laboratoryjnych została ustalona według kosztorysów dyrektora Laboratorium UOKiK w Kielcach z 13 października 2015 r. nr 35/2015 i nr 36/2015, co było zgodne z przepisami § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie szczegółowego trybu pobierania i badania próbek produktów przez organy Inspekcji Handlowej. Bezsprzeczne jest również, że strona została powiadomiona o wszczęciu ww. postępowania 14 stycznia 2016 r., co otwierało jej możliwość do czynnego udziału w sprawie. Strona skorzystała z tej możliwości i do czasu wydania zaskarżonej decyzji, w dniach 19 stycznia i 4 marca 2016 r., ustanowiony przez nią pełnomocnik stawił się w siedzibie inspektoratu na przeglądanie akt sprawy.

Wbrew temu, co stara się wykazać strona w odwołaniu, organ pierwszej instancji mógł w oparciu o ww. dowody ustalić stan faktyczny sprawy. Z art. 75 § 1 Kpa wynika bowiem, że w postępowaniu administracyjnym obowiązuje zasada, iż dowodem może być wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem, w szczególności: dokumenty, zeznania świadków, opinie biegłych oraz oględziny. Tym samym, twierdzenie

strony, że w sprawie doszło do naruszenia przepisów Kpa, wymienionych w odwołaniu, nie znajduje uzasadnienia.

Strona podniosła również w odwołaniu zarzut naruszenia przepisów art. 30 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej, poprzez bezzasadne nałożenie na stronę obowiązku uiszczenia kosztów badań laboratoryjnych w sytuacji braku ku temu podstaw. Jej zdaniem, ww. przepis nie może być interpretowany w taki sposób, że w każdym przypadku, gdy wyniki badań wykażą, iż poddane badaniom produkty nie spełniają wymagań w przepisach odrębnych lub w deklaracji producenta, kosztami tych badań można obciążyć kontrolowanego, będącego jedynie sprzedawcą tych produktów i to choćby nawet nie można mu było przypisać winy lub odpowiedzialności za stwierdzone niezgodności. Dodała, że sprzedawca zakwestionowanych produktów nie może ponosić odpowiedzialności za stwierdzone niezgodności, które powstały na etapie innym niż sprzedaż, czyli za wady, na powstanie których nie miał on żadnego wpływu i których nie spowodował. W jej ocenie, ustanowiony w ww. przepisie obowiązek pokrycia kosztów badań laboratoryjnych należy uznać za sankcję administracyjną, a także że odpowiedzialność określona w tym przepisie nie może mieć charakteru absolutnego i element zawinienia strony ma istotne znaczenie.

W ocenie Prezesa UOKiK, powyższe zarzuty są niezasadne. Jak wynika z treści art. 30 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej, obowiązek uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów badań laboratoryjnych powstaje zawsze w przypadku stwierdzenia, że produkt nie spełnia wymagań określonych w przepisach odrębnych lub w deklaracji producenta i ciąży wyłącznie na kontrolowanym, to jest przedsiębiorcy, którego działalność jest kontrolowana (art. 2 pkt 8 ww. ustawy). Należy podkreślić, że przepis ten nie stanowi podstawy prawnej do przypisania kontrolowanemu odpowiedzialności za to, że zbadany produkt był niezgodny z wymaganiami określonymi w przepisach o jakości handlowej lub zadeklarowanymi przez producenta, a jedynie nakłada na niego obowiązek pokrycia kosztów badań laboratoryjnych w takim przypadku. Obowiązek ten – wbrew przekonaniu strony – nie jest także sankcją administracyjną, tylko zobowiązaniem do uiszczenia kosztów badań laboratoryjnych, swego rodzaju rekompensatą z tytułu poniesionych w toku postępowania wydatków realizowanych przez organ administracji publicznej w interesie publicznym.

W niniejszej sprawie, kontrolowanym, z którego oferty handlowej pochodziły zbadane i zakwestionowane produkty, był Rzeszówdis Sp. z o.o. z siedzibą w Rzeszowie, a więc zobowiązanie tego przedsiębiorcy do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych, było prawidłowe i zgodne z prawem.

Bez względu na to, że kwestia odpowiedzialności nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, należy wskazać, że odpowiedzialność za zgodność produktów z przepisami prawa żywnościowego w zakresie jakości handlowej ponoszą wszyscy uczestnicy obrotu tymi produktami, w tym także strona, jako sprzedawca detaliczny, co wynika wprost z treści art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego

Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 1.2.2002 s. 1 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (WE) nr 178/2002”, zgodnie z którym, podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności i pasz z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów. Nie ma przy tym znaczenia, na którym etapie stwierdzona niezgodność powstała (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 19 marca 2015 r. sygn. akt VI SA/Wa 2296/14). Zważyć należy, że jedną z zasad prawa żywnościowego jest to, że jeżeli stwierdzona w wyniku kontroli niezgodność powstała na wcześniejszym etapie obrotu, to powinna zostać wyeliminowana na następnych etapach, tak, aby konsumenci mogli otrzymać produkty zgodne z obowiązującymi przepisami prawa.

Należy jeszcze raz podkreślić, że zaskarżona decyzja została wydana na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej, w przedmiocie zobowiązania kontrolowanego do pokrycia kosztów badań laboratoryjnych próbek produktów i obowiązek ten – jak wykazano powyżej – powstaje zawsze w przypadku stwierdzenia niezgodności i spoczywa wyłącznie na przedsiębiorcy, którego działalność jest kontrolowana, co w żadnym stopniu nie opiera się na zasadzie jego winy i wynika wprost z przepisu prawa. Bez znaczenia pozostaje zatem fakt, na który strona powołuje się w odwołaniu, że stwierdzone niezgodności powstały na etapie innym niż sprzedaż, a więc niezwiązanym z prowadzoną przez nią działalnością gospodarczą, oraz że były to wady, na które nie miała ona żadnego wpływu, ani ich nie spowodowała.

Należy zaznaczyć, że przepis art. 30 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej, na którym oparta została zaskarżona decyzja, ma charakter przepisu bezwzględnie obowiązującego i nie przewiduje on możliwości odstąpienia od obciążenia podmiotu, który wprowadza do obrotu produkty niespełniające wymagań jakościowych, kosztami badań tych produktów (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 4 lipca 2012 r. sygn. akt II GSK 916/11).

Podsumowując powyższe, należy stwierdzić, że w przedstawionym stanie faktycznym, zobowiązanie strony, na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej, do uiszczenia kwoty 1 301,50 zł, jako równowartości kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych, należy uznać za prawidłowe i zgodne z prawem.

Tym samym, wniosek strony o uchylenie w całości zaskarżonej decyzji i umorzenie postępowania organu pierwszej instancji, ewentualnie o jej uchylenie w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania organowi pierwszej instancji, należy uznać za niezasadny.

O ewentualny zwrot kosztów poniesionych z tytułu badań laboratoryjnych zleconych przez Inspekcję Handlową strona może zwrócić się do dostawców zakwestionowanych soków, co jednak nie jest przedmiotem niniejszego postępowania administracyjnego.

W myśl § 9 ust. 4 rozporządzenia w sprawie szczegółowego trybu pobierania i badania próbek produktów, kwotę, o której mowa w sentencji decyzji należy wpłacić na rachunek

bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Rzeszowie w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja określająca wysokość należności pieniężnej stanie się ostateczna.

Prezes UOKiK, stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, organ odwoławczy posiada kompetencje do wydania decyzji, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270, z późn. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, którą wnosi się w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Z up. PREZESA
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Inspekcji Handlowej
Dariusz Łomowski